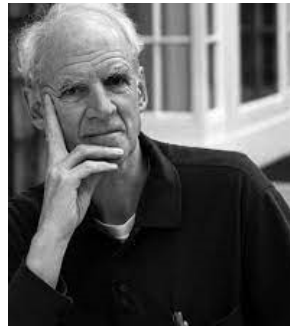

Mensbeelden in de hedendaagse filosofie

Charles Taylor 1931

1

Taylor Montreal 1931

- Frans-Engels
- Katholiek, Anglicaans en antiklerikaal in één familie
- Studeert o.a. aan Oxford
- Is politiek actief geweest
- 5 dochters

Sneek 2020-2

2

Filosofisch positie

Hij staat filosofisch gezien in twee tradities;

- Hij behoort tot nieuw links, was eerst communistisch, hij heeft zich daarna tot twee keer toe geprobeerd om zich voor de democratische partij verkiesbaar te stellen
- Hij is communitarist, dat wil zeggen dat de gemeenschap uiteindelijk boven het individu gaat.

Sneek 2022-1

3

Filosofisch probleem

Individu tegenover gemeenschap

- Moderne tijd maakt ons tot autonome bevrijde subjecten
- Moderne tijd maakt ons tot ontwortelde eenzame mensen zonder oog voor de gemeenschap die wij ook zijn.

Sneek 2022-1

4

Historisch en daarna actueel

- Hoe zijn wij moderne mensen in deze positie geraakt?
- Bronnen van het zelf
- Seculiere tijd
- En meer populair wetenschappelijk ' De Malaise van de Moderniteit' aan de hand van radiolezingen.

Sneek 2022-1

5

Kwalitatieve contrasten

Kwalitatieve contrasten = wat vinden we waardevol

Deze veranderen door de tijd heen. Voorbeelden;

1. Ethiek van de strijder (bron; klassieke wereld)
2. Ethiek van de onthechte rede (bronnen; Plato maar ook Locke)
3. Ethiek van toewijding (bron; Augustinus)
4. Ethiek van gewone leven en het nut (bron; Bacon)

Sneek 2022-1

6

Sterke en zwakke waarden

- We maken keuzes altijd ingebed in een omvattend verhaal (narratief)
- Op grond daarvan (bewust of onbewust) hebben we **Sterke en zwakke** waarden en op de achtergrond, maar doorslaggevend is er de **hyperwaarde**.

Daarover zouden we volgens Taylor de dialoog moeten aangaan om tot een meer doordachte vorm van authenticiteit te kunnen komen.

Sneek 2022-1

7

Seculiere tijd

- Eerst was het omvattende verhaal religieus waarbinnen mensen een individuele invulling konden geven aan het geloof. In een klooster of op pelgrimage gaan of geloof als achtergrond in een dagelijks leven.
- Nu is het omvattende verhaal niet religieus en we doen alsof mensen ongelovig zijn (Taylor is in debat met felle atheïsten) terwijl mensen nog steeds, maar vanuit een breder perspectief bezig zijn met religie; boeddhisme, christendom enz.
- Het autonome individualisme is niet veroverd op een religie, zegt Taylor. Het sluit elkaar dus ook niet uit

Sneek 2022-1

8

Seculiere tijd

- De moderne zelfverving – onze zelfverving- geen natuurlijke of eeuwig aanwezige vorm en inhoud kent.
- Door de loop der gebeurtenissen zijn wij erfgenamen van een menselijke conditie die -hoewel voor ons als gegeven aanwezig vanaf onze geboorte- gevolg is van keuzes die ooit in de geschiedenis gemaakt zijn. Het gaat om wendingen met een irreversibel karakter. (we bouwen voort op de keuzes die ver vóór ons gemaakt zijn)
- Dat er andere culturen zijn met een heel andere relatie tot het zelf is dus het gevolg van andere wendingen en andere 'keuzes'. Die wendingen zijn het gevolg van een complex samenspel van historische gebeurtenissen, machtsrelaties, persoonlijke invloeden, uitvindingen en epistemologische veranderingen.

Sneek 2022-1

9

Dialogoog

- We leven in het ik-tijdperk,
- Maar wat dat is en hoe we daar vorm aan kunnen geven lijkt uit zicht geraakt.
- Onze autonomie lijkt te zeggen 'bemoei je niet met mij'
- Maar we hebben behoefte aan gemeenschap. Wortels en een verhaal.
- Niet dogmatisch of hiërarchisch, maar tussen mensen tot stand gebracht.

Sneek 2022-1

10